



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm X. Si à Iudice.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

3. Decendum ad appellandum concessum à gravamine illato cognito numerandum à tempore, quo sciuit suum gravamen v. g. electionem in sui præiudicium factam.
4. Habens plura juris remedia, ab uno eorum exclusus, vel superatus, altero experiri non prohibetur.

Adverte 1. Extraiudiciale gravamē esse, quod extra iudiciale processū infertur.

Adverte 2. Appellatio extraiudicialis alioquin fit à gravamine illato. Interdum verò fit à gravamine futuro. v. g. Si quis videat, Canonicos iam esse paratos ad eligendum Titium, atque appellet ad Sedem Apostolicam, ne talis electio fiat, allatà ratione probabili, quæ si probata fuerit, iusta reputabitur. v. g. Titium esse suspensum, excommunicatum aut criminofum. c. *Desideravimus. 10. de elect.* Quod si in casu hoc capitulares v. g. posthabitā appellatione nihilominus procedant ad electionē, tunc ei⁹ valor pendet à futuro eventu. si enim appellatio iustificata fuerit, revocatur electio, si nō iustificata fuerit, cōfirmabitur electio. cap. *Constitutio. 4. b. extra hoc tit. & not. gl. b. v. gravatū*, atq; contra tale gravamen semper appellari potest, dum inferendū rationabiliter timeatur: annus veid̄ prosequēde appellationis, in hoc casu numeratur à die illati gravaminis, iuxta *Clem. 3. b. s.*

Adverte 3. Decem dierū spatium, quod datur ad appellandum à gravamine illato cognito, numerandū non esse à puncto temporis, quo aliquis sciuit, electionē factā esse, sed cum scribit, in sui præiudicium factā, sicuti bene notavit *gl. b. verb. Si verò exemplū dans*, si aliquis sciiverit, ante 3. dies. v. g. Caio beneficiū collatū, sed eo tempore sibi à Pontifice eiusdē beneficii collationē jam factam fuisse nescierit.

Notand. vnic. Si quis plura juris remedia habeat, atque ab vno eorum exclusus sit, vel superatus, altero experiri non prohibetur. v. g. Si quis appellare intra debitū tempus intermisit, vel appellationē deseruit, quia in ea succubuit; postea per viā nullitatis agere potest, vt hic & in *l. Si expressim. 1. g. ff. hoc tit.*

CAPITVLVM IX.

Appellatio.

PARAPHRASIS.

Sufficit, si appellatio in scriptis Iudici tra-

ditā sit, quando Scriptura requiritur licet coram eo lecta non fuerit.

Notand. vnic. Appellatio ordinariè loquendo fieri debet coram Iudice, & nō coram Adversario; expedit tamen ei intimare appellationem, vt sciatur, num in eam consentire velit, & ne frustra morando expensas faciat,

CAPITVLVM X.

Si à Iudice.

PARAPHRASIS.

Titius ante sententiam appellavit à Iudice tanquam gravatus, tunc Iudex terminum appellanti constituere vult, intra quem gravamen ostendere debeat, revocationem eius postea auditurus. Quæritur, num ad hoc citatus Titius comparere teneatur? Resp. Bonifacius VIII. quod Titius non teneatur venire ad probandū gravamen coram Iudice, à quo, cum ipsemet scire possit & debeat, num gravarit, nec ne. Accedit, quod Iudicis iurisdictio per appellationem suspensa sit, ideò que citare ampliùs non possit; Verum si Iudex ad hoc tantum citet Titium, vt gravaminis revocationem audiat, si eam faciendam arbitretur, tunc comparere debet, alioquin si non comparuerit, & Iudex gravamen revocaverit, in causa procedere potest tanquā contra contumacē, perinde ac si appellatio interposita nō fuisset.

SUMMARYM.

1. Per appellationem iurisdictio Iudicis à quo suspenditur.
2. Si tamen Iudex revocet gravamen, propter quod appellatum est, iurisdictionem resumere potest.

Not. I. Per appellationem iurisdictio Iudicis à quo suspenditur, quamobrem ei citanti impunè nō pareatur. Ratio est, quia, cum appellatio pariat effectum devolutivum, Iudex ad quem de eius appellationis iustitia cognoscere debet, non Iudex à quo.

Excipe, quod Iudex à quo ea agere posset post appellationem ante sententiam, quæ tendunt ad faciliorem exitum causæ, videlicet revocare gravamen, & ad hanc revocationem videndam citare partes.

Not. II. Si Iudex gravamen, propter quod

quod appellatum est, revocavit, jurisdictionem resumere potest, perinde ac si appellatum non sit. *c. Cum cessante bo. ext. h. tit.*

CAPITVLVM XI.

Collationem.

PARAPHRASIS.

Beneficiū vacans à Capitulo Cathedrali collatum est Titio in præiudicium Caij (quia fortasse lis super eo inter Caium & defunctum possessorem contestata erat, idēque ea pendente collatio fieri non debebat. *c. i. vt lite pendente h. lib.*) eique collationi interfuit Episcopus, postquam verò dictus Caius intellexit collationem factam, voluit ab ea appellare. quæritur, num appellare possit ad Episcopum?

Respondet Papa, si is interfuit tanquam Episcopus seu Prælatus vnâ cum Capitulo suo collationem faciens, ad ipsum appellari non potest, sed ad Superiorem eius; sin autem vt Canonicus tantum interfuit electioni, aut collationi, ad ipsum vt Episcopum appellari nihil vetat.

S V M M A R I V M.

1. Ab iis, quæ in capitulo gesta sunt, consentiente etiam Episcopo ut Canonico appellari potest ad Episcopum, secus est, si is interfuit, & consentit vt Episcopus.
2. Vnus homo diversis qualitatibus cōsiderari, & diversa veluti personas gerere potest.

Not. I. Fieri potest, vt aliquis Episcopus, saltem ex Papæ dispensatione, sit etiam Canonicus Ecclesiæ Cathedralis, quo in casu ab ijs, quæ in Capitulo, etiam eonsentiēte Episcopo tanquā Canonico gesta sunt, appellari, aut querelæ deferri possunt ad eundem tanquam Episcopum; sin autem actum gessit. v. g. collationem vnâ com Capitulo fecit vt Episcopus, tunc ad ipsum appellatio deferri non potest. Ratio est, quia impossibile est, vt ab eodem ad eundem appelletur, cum appellatio sit provocatio ad alterum, eūque Superiorem; in p̄stioiore autem casu appellatio tenderet ad eundem, qui actum gessit. v. g. contulit beneficium, quando quidem verè dicitur, Episcopum seu Prælatum contulisse, licet non solus, sed vnâ cum Capitulo; at verò in priore casu non rectè dicitur, Canonicum actum egisse, seu con-

tulisse, sed Capitalum. Quamobrem etiam eo absente, aut contradicente collationem ab alijs fieri potuisse.

Not. II. Vnus homo diversis qualitatibus cōsiderari & diversas veluti personas gerere potest, videlicet vt Episcop⁹, & vt Canonic⁹.

CAPITVLVM XII.

Licet.

PARAPHRASIS.

Sempronius coram Iudice suo litigans ab interlocutoria neglexit appellare, postea verò appellat à definitiva. Quæritur, an Iudex appellationis reformare etiam possit gravamen interlocutorium?

Respondet Bonifacius, esse distinguendum, si enim talis sit interlocutoria, quæ negotio principali præiudicet, vt si à Iudice repulsa sit exceptio pacti, præscriptionis, aut quæ iudicium retro nullum efficit, tunc Iudex appellationis interlocutoriā emendare non potest.

S V M M A R I V M.

1. Exceptionem peremptoriam à iudice non admissam appellans à sententia definitiva repetere potest, & iudex ad quem, de eadem cognoscere debet, secus est de exceptionibus dilatorijs.
2. Consultum est, vt partes in prima instantia petant, probationes & exceptiones integrè recipi. & in actis iudicii accuratè describi.

Not. vn. Exceptionem peremptoriā, v. g. pacti de non petendo, præscriptionis item exceptionē, quæ iudicium retro nullum reddit. v. g. exceptionē falsi testis, aut procuratoris, *c. In nostra. 4. de procurat. c. Cum Venerabilis. de exceptionib.* Item rescipitum ab excommunicato impetratū esse. *c. i. de rescript. in 6. talem, inquam, exceptionē si Iudex non admiserit, sed repulerit, postea repetere potest is, qui appellat à definitiva, & Iudex ad quem de ea cognoscere debet; secus dicendum est de alijs exceptionibus, quæ dilatoriz sunt, ita, vt non nisi ante litem contestatā opponi possint; hæ enim si à Iudice rejectæ sint, & excipiens intra decendium nō appellarit, postea audiri non debet, nec Iudex de talibus exceptionibus cognoscere. *l. Ita de m. 12. C. de procuratoribus.**

eeee 2

Ratio